

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 3. Quotuplex sit sacrificium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Legitimus
Minister.

Tertio, Dicitur *Per legitimum Ministerum*. Nam cum sacrificium sit præstantissimus cultus externus, debet fieri à persona ad hoc dedicata; sicut & aliæ functiones honoratissimæ in Republica. Quod patet tum in veteri, tum in noua lege, ubi videmus sacrificia semper à Sacerdotibus esse oblata, qui ad id peculiariter erant deputati. Idem seruatum est apud Ethnicos. Dices, Apud Ethnicos quibus cogebatur sacrificare; vt patet ex gestis Martyrum. Similiter in lege naturæ quibus videtur potuisse: nam Abel sacrificium obtulit, cum tamen non esset primogenitus. Respondeo, Illa, quæ à priuatis offerebantur apud Ethnicos, non erant propriè sacrificia, sed oblationes quædam idololatriæ, quæ dicebantur latè sacrificia. Vnde ad sacrificia propriè dicta erant apud illos constituti sacerdotes. In lege naturæ communior sententia Doctorum est primogenitos fuisse Sacerdotes. Ita Eucherius, Glossa, & Lipomanus in illud Genes. 25. v. 31. *Vende mihi primogenita tua*. Idè docet Hieronymus in qq. Hebraicis agens de Melchisedech, ubi dicit esse traditionem Hebræorum omnes primogenitos à Noè vsque ad Aaron fuisse Sacerdotes; quibus etiam debebatur auctoritas quasi regalis, & multæ aliæ prærogatiuæ. De quibus Pererius tomo 2. in Gen. cap. vltimo. Præter hos fuerunt etiam alij, vt Abel, qui id diuina inspiratione fecerunt.

An apud
Gentiles,
& in lege
Naturæ
cuiuslibet
esse licitum
sacrificare.

Substantia
sensibilis.

Quarto, Dicitur *Substantia sensibilis*. Nam apud omnes gentes, id quod in sacrificio offertur, est aliqua substantia animata, vel inanimata. Et ratio est; quia sacrificium fit ad testandum Deum esse principium omnis esse. Dices; In sacrificio Missæ offertur Corpus & Sanguis Christi, vt infra dicemus; quæ tamen non possunt sensibus percipi. Respondeo, etsi non possint sensibus percipi secundum proprias & intrinsecas suas qualitates, percipiuntur tamè secundum eas, sub quibus existunt per modum substantiæ: hæ enim qualitates ita se habent ad Corpus, & Sanguinem Christi, sicut qualitates aliarum substantiarum, ad ipsas substantias, excepta informatione: vnde efficiunt Corpus Christi sensibile, & tractabile, quantum satis est, vt ipsum dicatur sensibiliter offerri, tractari, manducari: vt patet ex supra dictis.

Immutatur.

Quinto, Dicitur *Immutatur*. Nam de ratione sacrificij est, vt per aliquam realem mutationem offeratur; vt patet ex omnibus sacrificijs veteris legis.

Perimitur.

Sexto, Dicitur *Vel etiam perimitur*. Etsi enim fortè non sit de ratione sacrificij, vt res omnino perimatur; sed sufficere videatur aliqua mutatio, qua in honorem Dei mutetur, ad significandum eius perfectum in omnia Dominium (vt cum effunditur aqua in honorem Dei, & libatur Deo, sicut fecit Dauid 2. Regum 23.) tamen dubium non est, quin hoc valde ad perfectionem sacrificij pertineat. Et ratio est: Primò, Quia sic perfectius testatur Deum esse auctorem totius esse, & habere vita & mortis supremam potestatem. Secundò, Quia sic res non solum quo ad vsum, sed etiam quo ad substantiam in honorem Dei cedit. Addi potest Tertio, Deum sic inspirasse primis parentibus, ad representandam mortem Christi, quæ omnium sacrificiorum erat finis, & per omnia debebat præsignari. Sed hæc representatio, etsi inueniatur in omnibus sacrificijs diuinitus inspiratis, non tamen ad rationem sacrificij per-

tinet. Nam quamuis Christus non fuisset mortuus, nihilominus fuisset sacrificia: nam sacrificiorum oblatio est legis natura.

Septimò, Dicitur *In testimonium diuini principatus, & nostræ seruitutis*. Nam sacrificio hæc duo testamur, Deum esse principium omnium bonorum, & nos esse naturaliter ipsius seruos, in quos plenissimam habeat potestatem. Vnde, si posset fingi aliquod numen, à quo nos non dependeremus, sicut fingebant Manichæus, & Simon Magus, non deberemus ei sacrificium. Dices, Ethnici offerebant etiam Dijs inferioribus, à quibus dumtaxat particularia quædam beneficia expectabant, vt Cæteri, &c. Respondeo; In eo faciebant contra rationem naturalem, quæ dicit summum Numen singulari quodam honore colendum, qui alijs sit incommunicabilis.

Testimonium diuini principatus & nostræ seruitutis.

D V B I V M III.

Quotuplex sit Sacrificium?

Respondeo; Tripliciter diuidi posse. Primò, Ratione materiæ, Nam materia vel erat animal aliquod, vel erat res inanima, eaque vel solida, vel liquida. Oblatio animalis dicebatur *Vitima*, vel etiam *Hostia*. Oblatio autem rei inanimæ solidæ dicebatur *Immolatio*, iuxta D. Thomam, quamuis hoc nomen etiam ad victimas extendatur. Oblatio rei liquidæ dicebatur *Libamen*. In veteri lege *Vitima* constabat solum his animalibus mundis: oue, capra, hædo, boue, columba, passere, turture; neque aliud genus licebat sacrificare. *Res inanima solida*, quæ offerebantur in sacrificiū, erant panis, simila, sal, thus, manipulus spicarum virentium: patet Leuit. 2. & 6. Hæc eleuabat Sacerdos in altum, & inde consumebat contusione, crematione, aut etiam comestione. *Liquida* erant, Sanguis, vinum, oleum, aqua: hæc libatione, vel effusione sacrificabantur. Aduertendum autem *libamina*, & *rerum inanimatarum oblationes*, esse sacrificia imperfectiora, quàm victimas, in quibus viuum sacrificabatur: vnde & apud Gentiles etiã Dijs minutis fiebant: Victimæ autem solum duodecim Dijs maioribus, saltem ordinariè.

8
Diuisio
Sacrificij
ratione
materiæ.

Vitima
Oblatio.

Libamen.

Secundò, Diuiditur partim ex fine, partim ex forma, in *Holocaustum*, *Sacrificium pro peccato*, & in *Hostiam pacificam*. *Holocaustum* erat perfectissimum, in quo tota res in fumum resoluta, sursum ascendeat ad testandum omnia à Deo nos habere, & omnia ipsius esse. Vnde potissimum fiebat in reuerentiam diuinæ Maiestatis, absque alio fine. *Sacrificium pro peccato* partim cremabatur, partim à Sacerdotibus in atrio tēpli comedeatur. Offerebatur autem non pro peccatis internis, sed quibusdam externis; vt pro peccatis ignorantie, maxime circa cæremonias; vt patet Leuit. 4. & 5. item furti, periurij, & calumnie cap. 6. *Hostia pacifica* offerebatur pro beneficijs acceptis in gratiarum actionem, & tunc eodem die consumebatur. Aliquando etiam pro impetrandis nouis beneficijs; & tunc poterat in posterum diem differri consumptio. Huius pars cremabatur, pars à Sacerdotibus comedeatur, & pars ab ijs qui donauerant.

9
Alia eiusdè
diuisio
ratione finis
vel formæ.
Holocaustum.

Sacrificium
pro peccato.

Hostia
pacifica.

10
Tertia di-
uisio Sacri-
ficij ex ef-
fectu.

Tertio, Diuiditur Sacrificiū ex effectu, in *Propitiatorium*, *Eucharisticum*, & *Impetratorium*. *Propitiatorium*, quod & *Hilasticum*, offertur pro peccatis, eorumque supplicij auertendis. *Eucharisticum* offertur in gratiarum actionem pro beneficio accepto.

Propitia-
torium.
Eucharistica-
cum.

Hoc, si

Hoc, si offerebatur pro beneficijs in communi, dicebatur *Larreatium*, id est, *Honorarium*; nam Deo debetur latria ratione beneficij, creationis, & gubernationis. Si autem pro speciali beneficio, dicebatur *Hostia pacifica*. *Impetratoriu* offertur pro beneficio futuro; quod etiã *Hostia pacifica* dicebatur.

Impetratorium.

DVBIVM IV.

Vinum liceat hoc tempore offerre Agnum, vel quid simile in Sacrificium?

Videtur id esse licitum: nam offerre sacrificium est legis naturæ, vt docet D. Thomas ar. 1. q. 85. Vnde etiam in statu naturæ nudæ fuissent Sacerdotes, & Sacrificia; nam fuisset cultus externus, quo Deum tanquam totius naturæ conditorem, & Dominum fuissent venerati: quod perfectissimè fit sacrificio.

Superstitiosum est nunc Agnum vel quid simile in Sacrificium offerre.

Respondeo; Non licere, sed fore superstitione, si quis intendat hæc in modum sacrificij offerre.

Probat *Primò*; Quia vnicum est verum & proprium Ecclesiæ sacrificium, quod omnibus veteribus sacrificijs successit; vt passim docent Patres. Vnde D. Augustinus lib. 8. de Ciuitate Dei cap. vltimo, probat *Epulas illas, quæ à quibusdã, sepulchris Martyrum solent imponi; non esse sacrificia Martyrum, eò quòd sit vnicum Ecclesiæ sacrificium: vbi satis insinuat, non posse auctoritate humana addi aliud sacrificium. Et lib. 10. de Ciuitate Dei cap. 20. Huius, inquit, veri sacrificij multiplicia, variaque signa erant sacrificia prisca Sanctorum, cum hoc vnum per multa figuraretur. Idem docet Leo serm. 7. de Passione cap. 1. & 3. Et Ecclesia in collecta; Deus inquit, qui legalium differentiam hostiarum vnus sacrificij perfectione sanxisti.*

Vnicum est in Ecclesia Sacrificium.

Probat *Secundò*, Quia sacrificium Ecclesiæ est infinite dignitatis, continens in se omnium sacrificiorum virtutem: ergo supernacaneu, & superstitiosum esset aliud addere, tanquam hoc sit minus perfectum. Ideò enim plura instituntur, quia vnum non sufficit ad omnia impetranda.

Probat *Tertiò*, Sacerdotium, quod est in Ecclesia, est supernaturale, & institutum à Christo: ergo non respicit sacrificium iuris naturæ, sed supernaturale, ab eodem Domino institutum. Sunt enim Sacerdotium & Sacerdos relatiua, vt eiusdem ordinis.

Probat *Quartò*, Alia sacrificia ex institutione diuina habent adiunctã protestationem Christi venturi: ergo externo ritu, qui ea vsurparet, censeretur iudaizare.

Denique, Hoc ipso, quo Christus instituit nostrum sacerdotium & sacrificium, censeretur hominibus prohibuisse institutionem alterius sacerdotij, aut sacrificij: nam hæc institutio proprie pertinet ad supremam potestatem. Vnde etiam censeretur illam potestatem, quæ iure naturæ inesset Reipublicæ, sustulisse. Quod confirmatur à simili: nam in lege veteri, hoc ipso, quo Deus instituit illis Sacerdotium, & sacrificia determinauit, censeretur admississe potestatem illi Reipublicæ alia sacrificia adiungendi: sicut etiam, si Reipublica aliqua institueret sacrificia, & sacerdotium, hoc ipso adimeret cuius priuato hanc potestatem.

Christus sustulit potestatem alterius Sacrificij instituendi.

DVBIVM V.

Vinum Eucharistia in Ecclesia verè & propriè offeratur vt Sacrificium?

Heretici omnes huius temporis negant, & idè execrantur Missam tanquam idololatricam. Sed dicendum.

13

Certa fide credendum, Eucharistiam non tantum esse Sacramentum; sed etiam offerri, vt verè, & propriè dictum sacrificium.

Eucharistia offertur vt verè & propriè dictum Sacrificium.

Probat *Primò*, Ex figuris huius mysterij. Prima sit, *sacrificium Melchisedech*; vt patet ex Psal. 109. & ad Hebræos 7. Atqui ritus Sacerdotij Melchisedech, quatenus à Scriptura nobis proponitur, erat cõstitutus in oblatione panis, & vini; vt patet Gen. 14. ergo Christus obtulit sacrificium sub specie panis, & vini: & consequenter ministri Ecclesiæ in nouo testamento simile Sacrificium offerunt.

1. Probat ex Figuris.

2. Figura, Sacrificij Melchisedech.

Maiores patet Gen. 14. v. 18. *Melchisedech Rex Salem protulit panem & vinum: erat enim Sacerdos Dei altissimi. At, nisi obtulisset panem & vinum in sacrificio, non adderetur, erat enim Sacerdos Dei altissimi; nam ad benedicendum Abraham non erat opus Sacerdotio: poterat enim vt Rex illi benedicere; sicut Salomon benedixit populo. 3. Regu 8. & Dauid 2. Regnum 6. & Iosue cap. 1. & 22.*

Prima Consequentia Probat: Quia dici nequit eum principaliter protulisse ad refectionem, non autem ad sacrificium: nam ibidem dicitur seruos Abraham potitos opimis spolijs, in quibus erant esculenta, & poculenta. Et Confirmatur; Cùm Scriptura describat nobis aliquoties Sacerdotium Melchisedech, tanquam distinctum ab Aaronico, & vt simillimum Sacerdotio Christi; debuit alicubi explicare, quale fuerit eius sacrificium: ignorato enim sacrificio, necesse est Sacerdotij conditionem ignorare, eum sint relata: nisi hinc. Denique omnes Patres passim docent Melchisedech obtulisse panem & vinum, & hanc oblationem fuisse Eucharistia typum: Clemens Alexand. lib. 4. Stromatum sub finem; Melchisedech, inquit, rex Salem Sacerdos Dei altissimi, qui panem & vinum sanctificauit, id est, sacrificatum, dedit nutrimentum, in typum Eucharistia. Eusebius lib. 5. Demonstrationis euangelicæ cap. 3. fusè in hanc sententiam scribit Melchisedech pane & vino sacrificasse, vt præfiguraret Sacrificium, quod Christus & Sacerdotes ab eo descendentes in omnibus gentibus offerunt. Cypria. epi. 63. *Quis magis, inquit, Sacerdos Dei summi, quam Dominus noster Iesus Christus, qui sacrificium Deo Patri obtulit; & obtulit hoc idem, quod Melchisedech obtulerat, id est, panem, & vinum; suum scilicet Corpus & Sanguinem?* Augustin. epist. 95. ad Innocentium, *Melchisedech prolatio Sacramento mensæ Dominicæ, nouit æternum eius Sacerdotium figurare. Omitto alios. Vide Garetium.*

Vltima Consequentia Probat: Quia Christus est Sacerdos in æternum; Psal. 109. v. 4. id est, vsque ad finem mundi: ergo vsq; ad finem mundi debet offerre sacrificium ipsius Melchisedech: quod, cum per se non faciat, necesse est, vt faciat per suos ministros in Ecclesia. Nec valet, Si dicas; Christum dici Sacerdotem in æternum, eò quòd virtus oblationis crucis maneat in æternum; quia sic etiam natiuitas, passio, & mors, æterna diceretur: & Noè

Quomodo Christus sit Sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech.